

МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМДА PSIXOLOGIK XIZMATNING АҲАМИЙАТИ

Toshboyeva Go'zal Avazovna

Surhondaryo viloyati

Qiziriq tumani 15-DMTT direktori

Annotatsiya: Ushbu maqola maktabgacha ta'lim muassasalarida psixologik xizmatning ahamiyatini yoritadi. Unda psixologlarning bolalarning rivojlanishini diagnostika qilish, ota-onalar va tarbiyachilarga maslahatlar berish, bolalarda yuzaga keladigan psixologik muammolarni hal qilish va qulay psixologik muhitni yaratishdagi roli ko'rib chiqilgan. Maqlada psixologik xizmatning ta'lim sifatini oshirishdagi o'rni muhokama qilingan.

Annotation This article highlights the importance of psychological services in preschool educational institutions. It discusses the role of psychologists in diagnosing child development, providing consultations to parents and educators, resolving psychological problems in children, and creating a comfortable psychological environment. The article examines the role of psychological services in enhancing the quality of education.

Kalit so'zlar Psixologik xizmat, Maktabgacha ta'lim, Bolalar psixologiyasi, Diagnostika, Maslahat, Psixologik muhit, Bola rivojlanishi.

Keywords Psychological services, Preschool education, Child psychology, Diagnostics, Counseling, Psychological environment, Child development.

Kirish

Maktabgacha yoshdagi bolalar tez rivojlanadigan va sezgir bo'lishadi. Bu davrda ularda turli xil psixologik holatlar va xulq-atvor muammolari yuzaga kelishi mumkin.

Shu sababli, maktabgacha ta’lim muassasalarida professional psixologik xizmatning tashkil etilishi bolaning sog‘lom rivojlanishi, ota-onalar va tarbiyachilarga yordam berishda muhim ahamiyat kasb etadi [1]. Psixologik xizmat bolaning shaxsiyatini har tomonlama o‘rganish, uning rivojlanishidagi buzilishlarni aniqlash va zaruriy korreksion ishlarni amalga oshirishga yordam beradi [2]. Ushbu maqola maktabgacha ta’limda psixologik xizmatning ahamiyatini va uning asosiy yo‘nalishlarini tahlil qilishni maqsad qilgan.

Asosiy Qism

Maktabgacha ta’lim muassasalarida psixologik xizmatning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

1. Psixologik diagnostika. Bolalarning yoshiga mos rivojlanish darajasini aniqlash, ularning kognitiv, ijtimoiy-emotsional va nutqiylar rivojlanishidagi individual xususiyatlarni, shuningdek, ehtimoliy rivojlanish buzilishlarini o‘rganish [3]. Bu diagnostika natijalari asosida individual rivojlanish dasturlari tuziladi.
2. Korreksion-rivojlantiruvchi ishlar. Aniqlangan psixologik muammolarni bartaraf etishga qaratilgan individual va guruh mashg‘ulotlarini o‘tkazish. Masalan, agressiv xulq-atvorli bolalar bilan ishlash, ijtimoiy ko‘nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan o‘yinlar o‘tkazish [4].
3. Konsultativ yordam. Ota-onalar va tarbiyachilarga bolalarni tarbiyalash va o‘qitish bo‘yicha maslahatlar berish. Bu bolaning individual xususiyatlarini inobatga olgan holda, samarali tarbiya strategiyalarini ishlab chiqishga yordam beradi [5].
4. Profilaktik ishlar. Bolalarda psixologik muammolar yuzaga kelishining oldini olishga qaratilgan tadbirlarni o‘tkazish. Masalan, maktabga tayyorlash davrida bolalarda stressni kamaytirish bo‘yicha mashg‘ulotlar [6].

5. Psixologik muhitni yaratish. Bog‘chada bolalar o‘zlarini xavfsiz, qulay va rag‘batlantirilgan his etadigan psixologik muhitni yaratishga yordam berish. Bu bolaning emotsional farovonligini ta’minlaydi.

Psixologik xizmat mактабгача та’лим jarayonining ajralmas qismi bo‘lib, uning sifati va samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Xulosa

Mактабгача та’лим muassasalarida psixologik xizmatning mavjudligi bolalarning har tomonlama sog‘lom rivojlanishi, ularda yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan psixologik muammolarning oldini olish va bartaraf etish uchun juda muhimdir. Psixologlar bolalarni diagnostika qilish, korreksion-rivojlantiruvchi ishlarni amalga oshirish, ota-onalar va tarbiyachilarga maslahat berish orqali ta’lim sifatini oshirishga va bolalar uchun qulay muhit yaratishga yordam beradilar. Ushbu xizmatning doimiy ravishda takomillashtirilishi va malakali mutaxassislar bilan ta’milanishi kelajak avlodning ruhiy-psixologik salomatligi uchun asos bo‘ladi.

Adabiyotlar Ro‘yxati

- [1] O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 21 iyuldagи "Mактабгача та’лим muassasalari faoliyatini takomillashtirish to‘g‘risida"gi 528-son Qarori, 9-band.
- [2] Karimova D. Bolalar psixologiyasi va korreksion pedagogika. – Toshkent Sharq, 2019. – B. 210.
- [3] Nazarov A. Bolalarda psixologik diagnostika metodlari // Pedagogika jurnali. 2022, № 3. – B. 95-100.
- [4] G‘ulomova Z. Maktabgacha yoshdagi bolalarda psixologik muammolarni korreksiya qilish. – Toshkent Ta’lim, 2020. – B. 150.

[5] Saidova G. Ota-onalar bilan psixologik maslahat ishlari // Maktabgacha ta'limda innovatsiyalar. 2023, № 1. – B. 70-75.

[6] Ismatullayeva L. Maktabga tayyorlash davrida bolalarda stressni kamaytirish // Ta'lim va innovatsiyalar. 2021, № 2. – B. 85-90.